

Toespraak door de heer Flor Bruninx op 7 juni 1985
bij de inhuldiging van het Wendelenmonument¹ in Herk-de-Stad.

De ontwerper de heer Flor Bruninx (links) en de burgemeester Henri Knuts (recht) huldigen het monument in.

Foto(archief): Jos Leemans

¹ Govaart Wendelen (°Herk-de-Stad, 6 juni 1580 - †Gent 24 oktober 1667), inhuldiging gebeurde m.a.w. in relatie met de geboortedatum van de Herkenaar.

Dames en Heren,

Men heeft me gevraagd om, op de eerste plaats als voorzitter van de G.K.R. en, op de tweede plaats als ontwerper van het Wendelenmonument, een woordje van "toelichting" zoals vermeld in de uitnodiging, te geven.

Aanvankelijk aarzelend en twijfelend heb ik mijn schroom overwonnen en plaats gegeven aan mijn sympathie voor alles wat met cultuur en wetenschappen te maken heeft. Alhoewel mijn belangstelling en liefde naar cultuur als konstante waarde uitgaat. Wetenschapsmensen zullen me dit - zo hoop ik - niet ten kwade duiden.

Maar belangrijker dan al het voorgaande is Uw aanwezigheid. U, lieve dames en geachte heren, heeft het mogelijk gemaakt dat dit monument er met Uw steun en sympathie er staat. U heeft meegewerkt aan het welslagen van een project waarvan U het resultaat niet kende, laat staan vermoedde.

Als woordvoerder en in naam van de G.K.R. dank ik U allen, alsook de familie Wendelen. Tevens wens ik het huidige gemeentebestuur, speciaal het College van Burgemeester en Schepenen, in deze hulde te betrekken. Via hen dank ik de Herkse bevolking.

Mijn woordje uitleg zal kort zijn: of het klaar en verhelderend is, laat ik aan Uw al dan niet streng oordeel over. Vooraf wens ik iets duidelijk te maken: ik roel me, als ontwerper van het Wendelenmonument geen kunstenaar; hoogstens een tikkeltje vakman met artistieke aspiratie. Dit laat me toe om dat ietsje uitleg te geven. Een echt kunstwerk hoeft, verdraagt zelfs geen uitleg! Wij, de uitvoerenden, dit zijn de heer Paul Nijs, leraar van het T.A.I. en zijn leerlingen en ikzelf, hebben ernstig rekening gehouden met de technische uitvoerbaarheid en... de kostprijs.

Het eerste deel van het monument is een vertikaal element - 5.25 m. hoog, 2.50 m. doorsnede, de ellipsvormen hebben een hoogte van 1.30 m. - dat oprijzend en uitdagend een poging onderneemt om "beweging, herhaling, ruimte en interactie in een tijdelijk ritme vast te leggen" m.a.w. wij hebben geprobeerd om de kosmische oerbewegingen van sterren en planeten in de ruimte vast te leggen in ellipsvormige banen en waarin de bewegingen en de oneindige herhalingen van de bewegingen in de ruimte en de interactie, die daardoor ontstaan, een plaats vinden. Wij beseffen duidelijk dat een dergelijke onderneming

Dames en Heren,

Men heeft me gevraagd om, op de eerste plaats als voorzitter van de G.K.R.² en, op de tweede plaats als ontwerper van het Wendelenmonument, een woordje van "toelichting" zoals vermeld in de uitnodiging, te geven.

Aanvankelijk aarzelend en twijfelend heb ik mijn schroom overwonnen en plaats gegeven aan mijn sympathie voor alles wat met cultuur en wetenschappen te maken heeft. Alhoewel mijn belangstelling en liefde naar cultuur als konstante waarde uitgaat. Wetenschapsmensen zullen me dit - zo hoop ik - niet ten kwade duiden.

Maar belangrijker dan al het voorgaande is Uw aanwezigheid. U, lieve dames en geachte heren, heeft het mogelijk gemaakt dat dit monument er met Uw steun en sympathie er staat. U heeft meegewerkt aan het welslagen van een project waarvan U het resultaat niet kende, laat staan vermoedde.

Als woordvoerder en in naam van de G.K.R. dank ik U allen, alsook de familie Wendelen. Tevens wens ik het huidige gemeentebestuur, speciaal het College van Burgemeester en Schepenen, in deze hulde te betrekken. Via hen dank ik de Herkse bevolking.

Mijn woordje uitleg zal kort zijn: of het klaar en verhelderend is, laat ik aan Uw al dan niet streng oordeel over. Vooraf wens ik iets duidelijk te maken; ik voel me, als ontwerper van het Wendelenmonument geen kunstenaar; hoogstens een tikkeltje vakman met artistieke aspiratie. Dit laat me toe om dat ietsje uitleg te geven. Een echt kunstwerk hoeft, verdraagt zelfs geen uitleg. Wij, de uitvoerenden, dit zijn de heer Paul Nijs, leraar van het T.A.I. en zijn leerlingen en ikzelf hebben ernstig rekening gehouden met de technische uitvoerbaarheid en... de kostprijs.

Het eerste deel van het monument is een vertikaal element - 5.25 m hoog, 2.50 m doorsnede, de ellipsvormen hebben een hoogte van 1.30 m - dat oprijzend en uitdagend een poging onderneemt om "beweging, herhaling, ruimte en interactie in een tijdelijk ritme vast te leggen". M.a.w. wij hebben geprobeerd om de kosmische oerbewegingen van sterren en planeten in de ruimte vast te leggen in ellipsvormige banen en waarin de bewegingen en de oneindige herhalingen van de bewegingen in de ruimte en de interactie, die wisselwerkingen, die daardoor ontstaan, een plaats te vinden. Wij beseffen duidelijk dat een dergelijke onderneming

pretentius is en derhalve onuitvoerbaar. Tegelijkertijd is dit gedeelte een ode aan alle astronomen onder wie Govaart Wendelen een belangrijke schakel is.

Het tweede deel is een vrije interpretatie van Govaart Wendelens persoonlijk leven en als dusdanig een horizontaal element. (Nochtans zou de aarzelende aanvang van een vleugelbeweging andere mogelijkheden doen vermoeden).

Het persoonlijk leven van Govaart Wendelen is waarschijnlijk onderdanig geweest aan de tweespalt die ontstaan is tussen, enerzijds de wetenschapsmens en, anderzijds de priester. Deze twee elementen hebben elkaar in voortdurende beweging en spanning elkaar aange-trokken en afgestoten. Opvattingen en denkbeelden kunnen dan rare afwijkingen vertonen die met hun krommingen en bogen in schril contrast staan met de rechtlijnigheid die de omgeving van de wetenschapsmens en de priester verwacht.

Maar er is ontegensprekelijk ook de sterke persoonlijkheid van Govaart Wendelen die ongenaakbaar en zelfzeker centraal gestaan heeft en beide polen - wetenschap en priesterroeping - verbonden en glans gegeven heeft aan Govaart Wendelen zelf.

Wij hebben ook getracht om de gevende bewegingen van deze omgeving die men duidelijk ziet en voelt over te brengen in de opstelling van de twee delen van het monument. Het verticale element is een ritmische herhaling van de statige boompertijen.

Herk-de-Stad heeft reden om fier te zijn op Govaart Wendelen en U, familie Wendelen, mag trots zijn op deze zigscheut van Uw familie; een scheut die vandaag, na vier eeuwen, tevens krachtiger is dan ooit. Dank U voor Uw aandacht.

pretentius is en derhalve onuitvoerbaar. Tegelijkertijd is dit gedeelte een ode aan alle astronomen onder wie Govaart Wendelen een belangrijke schakel is. Het tweede deel is een vrije interpretatie van Govaart Wendelens persoonlijk leven en als dusdanig een horizontaal element. Nochtans zou de aarzelende aanvang van een vleugelbeweging andere mogelijkheden doen vermoeden. Het persoonlijk leven van Govaart Wendelen is waarschijnlijk onderdanig geweest aan de tweespalt, die ontstaan is tussen, enerzijds de wetenschapsmens en, anderzijds de priester. Deze twee elementen hebben elkaar in voortdurende beweging en spanning elkaar aangetrokken en afgestoten. Opvattingen en denkbeelden kunnen dan rare afwijkingen vertonen die met hun krommingen en bogen in schril contrast staan met de rechtlijnigheid die de omgeving van de wetenschapsmens en de priester verwacht.

Maar er is ontegensprekelijk ook de sterke persoonlijkheid van Govaart Wendelen die ongenaakbaar en zelfzeker centraal gestaan heeft en beide polen - wetenschap en priesterroeping - verbonden en glans gegeven heeft aan Govaart Wendelen zelf.

Wij hebben ook getracht om de gevende bewegingen van deze omgeving die men duidelijk ziet en voelt over te brengen in de opstelling van de twee delen van het monument. Het verticale element is een ritmische herhaling van de statige boompertijen.

Herk-de-Stad heeft reden om fier te zijn op Govaart Wendelen en U, familie Wendelen, mag trots zijn op deze zigscheut van Uw familie; een scheut die vandaag, na vier eeuwen, tevens krachtiger is dan ooit.

Dank U voor Uw aandacht³.

² G.K.R. = Gemeentelijke Kulturele Raad

³ Bij de transcriptie werd de schrijfwijze van de jaren 80 uit vorige eeuw aangehouden. Vele woorden werden destijds eerder met een "k" geschreven dan met de tegenwoordige "c". Voor Govaart Wendelen bestaan er verschillende schrijfwijzen, zowel in de voor- als in de familienaam.

